

FEDERIKO KRUTWIG EUSKALTZAIN
LAGUNARI: EUSKAL-HERRIA ETA ... MUNDU
ZABALA ...

X. IRATZEDER

Euskal-seme bakotxak
bi herri dauzkala:
Sortu den xokoa eta...
mundu-zabala,
Bilaka gaitezen horrela
Jaunak amestu bezala.

Beloke-ko haitzpeen itzalean
otoitz-kantuz nindabilan,
mundua zen egunetik lehen aldian
ikusi ta mintzatu zaitudanean:
Itxuraz iduririk ere doi bat Aleman,
zure ezpainari purrustan
euskal-hitz garbiak zariozkan.

Erran zinautan berehala:
nik nehoiz amestu ez-bezala,
jauntzi beharko nuela
Zerbitzari-k utzi Euskaltzain hegala.

Ez nautzun ezetzik erran;
eta, irria ezpainetan,
joan zinen haitzen petik joan,
mila bederatzi ehun eta hirurogoi-ta bian.

* * *

Geroztik maiz eta maiz,
Euskaltzainen bilkuretan,
zurekin gertatu naiz.
Eta orai badakit,
hortarako frogak eman izan zaizkit:

zazpi Euskal-Herrietarik bakar batekoa
bertzeak bezala izanik ere,
erabiltzen dakizula, Herri mugez gaindikoen pare,
zortzigarren Euskal-Herriko mintzoa.

Elgarrekilako lanetan
eta gure arteko hitz borrokaldien baitan,
zu italiano, greko, hebreo,
deutxez, frantsesez, kastellanoz
eta berte mintzai askoz
entzunez geroz,
badakit Euskaltzain bakotxak, zuk bezala,
bi Herri dauzkala:
Euskal-Herria eta ... Mundu-zabala.